

CSURGÓ ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági — hetilap. Megjelenik minden vasárnap.

A „CSURGÓI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT” ÉS A „CSURGÓI SEGÉLYEGYLET” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETESI ÁR:

Kész évre 8 korona. Félévre: 4 korona.
Negyedévre: 2 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. - Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. JÜNKER ELEK.

KIADÓHIVATAL:

Vágó Gyula könyvsajtója,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők
A hirdetőseket jutányosan számítjuk.

Kereskedők tömörülése.

Írta: Sándor Pál
ország képviselő.

Az a harc, mely a kereskedelem ellen folytatódott és melyet sajtósági terminológiával az agrarizmus harcának neveztek el a merkantilizmus ellen és mely kiméletlenségében nem riadt vissza attól sem, hogy a magyar kereskedelmet elernyessze, hogy azt kiszorítsa mindenünne, sőt hogy bizalmatlanságot keltsen irányában idebenn és az ország határain kívül is — most, mintha nyugvó pontra érkezett volna De hogy véglegesen megszűnt, azt feltételezni nincs semmi ok. Különböző foglalkozási ágak verteve állanak egymással szemben és várják a megújuló küzdelem kezdetét. Ugy látszik, hogy az éles politikai harcok, melyek legvitalisabb érdekeink körül forogtak, szorítottak egyidőre hatterbe a gazdasági küzdelmeket.

De rosszul fejeztem ki magamat; a szemben álló harcosok közül csak az egyik van verteve; a másik csupaszul küzd, mint a középkori istenitélet vádiottja a vádló bajnoka ellen.

A mezőgazdasági érdekepviselet hadsoraiban ott vannak az ország nagy nevei; Az egész főnemesség nagy va-

gyonával és a mult időkön alapuló nagy tekintélyével.

A kereskedő osztálynak ezzel szemben nincs semmi szervezete, semmitféle hatalma. Akik vagyonuknál és képességükkel logva hivatva volnának az egész osztály vezetésére, azok fájnak a harctól, mely erélyt és kitartást követel. A kereskedelmi egyesületek egyetlen esz-köze a felirat és a deputáció: ez a két fringia, mely már csak mutat, de nem vág. Egységes közvélemény sem fejlődhetik, mert az egyesületeknek nincs közös szerve és nincs érintkezési pontja úgy, hogy nem egyszer esik meg, hogy a kormány széjjelágazó, egymással homlokegyenest ellenkező szakegyleti feliratokkal áll szemben. Es mindennek nyomában kullog az indolencia, a viszonyok és idők súlyát fokozza a mohamedán fatalizmushoz hasonló nembánomság, melynek leküzdésére még nem vállalkozott harcos.

Ami eddig nem sikerült, talán sikerül most. Amire eddig nem volt mód, arra van most mód is, alkalom is: a kereskedők megalkotják az egész országra kiterjedő szövetséget, melynek célja egyesíteni az ország 120.000 kereskedőjét és ezzel hatalmi faktorrá válni.

Harc lesz a szövetség jelszava; de nem támadó harc. Az a harc,

melynek célja megvédelmezni nemcsak egy osztály érdekeit, hanem annak az egyensulynak az érdekeit, melynek fenn kell állania az egyes faktorok között és a melynek megbillentése megzavarja az ország egész közgazdálkodását.

A miskolci és soproni kongresszus határozataiból folyólag az országos magyar kereskedelmi egyesülés legközelebb életre kél. Hosszu idő telt el az előkészületekkel és engem, ki az előkészületek vezetésével voltam megbízva, nem egyszer ért a Fabius Cunctatori vad; de vállalom a felelősséget a késedelemért. Nagyt és hatalmasat akartam teremteni.

Kereskedőtársaim, hozzátok fordulok! Felre minden tétovázással és minden kétkedéssel!

Munkára szólítok minden kereskedőt, első sorban hazánk jólétének felelősségéhez.

Foglaljuk el erélyvel, de egyuttal kellő mértékletességgel azt a fontos helyet, mely minket joggal megillet, mert hazánk nagyságának felépítésében akarunk résztvenni.

Tegyék tehát le alapkövét az O. M. K. E.-nek. Isten nevében!

A „CSURGÓ ÉS VIDÉKE” TÁRCAJA.

A likörös leány.

A hajnal pompas rózsá fátyla
Tetőtől-talpig végig csókolja, —
A mint az úzet ferde kűszöbön
Acsorog. Lesi: jön-e jövevény?!
Ugy pillant... nézdel... álmos kis szemé
Az úres utca lonha kepibe,
Mintha csak onnan, al- vagy felvégről,
Avagy a nyugvó éjjel ölelül,
Balványát varná, lelke istenét,
A kinek lénye aiva is kísért.
Hasztalan várja, lesi hiába
Vaj' mikor toppan be ideálja.
Helyebe korhely frater nótázva,
Dulöngve dül be szürke boltjába
S röhögve, vadul kopkod utána —
Hogy elérje őt: óhaja, vágya
Nem bánva azt, ha sárba, szennybe ránt
Egy tiszta lelkű likörös leányt!...

A munka korán hívta igába —
Már ifjan tudja, mi a let ara.
Hej, nem úgy mint a cifra uri lány,
Ki delig alszik puha nyoszolyán!

Neki nem szabad éini godtalan,
A kacaj, öröm nála tiltva van!
Dologra lett ő csupan teremtre,
Keresztanyja nem volt a szerencse.
Ah, minden jóság messze elmaradt,
A jármot nyögi, a mely rászakadt.
Ruhája ócska, silány portéka,
Egy delnő rongyán drágább a cörna
Szabadja sine-sen, — kahl! a boltja,
Édes-bus daltól röppen el gondja.
Aztan a káros, kabos levegő,
A szesz, az átkos illatlehelő
Sorvasztja testét, a rózsá szárad...
Virágon kívül más diszt nem kíván
A tiszta lelkű likörös leány!

Naphosszat méri, csak méri a szeszt,
Áldott jó lelke türelmet nem veszti.
Szenvedély, mámor szívét nem vonzza,
Formás fejének kenyér a gondja.
Pedig lehetne ünnepelet, dicső,
Meghozna neki mindent az idő
Királynő lenne, ha szót fogadna,
Önző gazdája csabitja, csalja:
Selyem párnákon, biboros ágyon
Pihenne habteste éjszakákon,
A hideg nyomor kongó rézpenze
Gyöngyre gyémántra változna érte.
Rablánca szerte hullana rögton:
Kastélya lenne, ami most börtön
Uj údv fakadna régi gyönyörre,

Az ég leérne hozzá a földre.
Maradjak árva, maradjak szegény,
De legyen fényem, ékem az erény —
Lázad fel ilyen mezbeszed után
A tiszta lelkű likörös leány!

Alig mosolyg a vidám perc neki —
Egyhangu eltet mégis kedveli.
Talan — gondolja — eljő a kit vár...
Hányan bókólnak most is neki már!
Suttogjak: szép ő, bájos az arca,
Bajt ragyog szeme — ezt lopva hallja.
Ha leszáll az est, tele a csarnok...
Setteng körül egy ehes dalnok.
Jár hozzá szülött riporter, festő,
Színész, a kinek cipeje feslő,
Hódol „snapsz” mellett két álmos pincér;
Egy verklislegény országot ígér,
Csupan egy csókért eper ajkárul
De mindhasztalan — csak likört árul.
Noha mindegyik ígerget mennyet,
Sirig elnyuló örök szerelmet...
De szól a lány: hiszem a mennyet,
Előbb azouban csak ferjhez menjek,
Aztán ha mennyég szakadna le rám:
Boldog lenne a likörös leány!

Sugár József.

FERENCZ JOZSEF KESERUVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT, KELLEMES, IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

A zenei nevelésről.

— Irta és a „Szabad Lyceumban“ felolvasta —

Angyal Guidó István
főgimnáziumi tanár.

És hányan vannak, kik e tekintetben oly sokszor vétének! Vegyük csak a hangszerek tanítását. Nem ritka eset, hogy a gyermeket oly tanítónak adják át, kinek sem képessége, sem tapasztalata nincs, aki maga is tanulásra szorulna még. S ha a gyermek esetleg ily tanító kezéből egy másik, jó vezető kezébe kerül, leggyakrabban fordul elő az az eset, hogy minden eddigi tudást — ha ugyan annak lehet nevezni — félre kell dobni, s előről kezdeni az egészet. Nem tartozik az sem a ritkaságok közé, hogy egyes meggyökeresedett hibákat, csak nagy nehezen, vagy éppenséggel nem sikerül kiirtani. Igaz hogy a szülők nem mindig azt tartják jó tanítónak ki rendszeresen, következetesen és fokozatosan halad. Ki ne hallotta volna már a panaszokat, hogy a gyermek most már egy évig tanul, és még csak egy nótát sem tud játszani. Persze azok a gyakorlatok melyeket, a tanulóknak játszani kell, nem érdeklik a szülőket, nem tetszenek nekik. Ők nem tudják, hogy mennyi nehézséggel kell megküzdeni a kezdőnek, nem tudják mily lassan barátkozik meg a hangszerrel, nem tudják megítélni a haladást, hogy pl. mint fogja tisztábban — különösen vonós hangszernél — a hangokat, s mint képződik, finomodik hallása fokról-fokra. Sokszor a szülők türelmetlenebbek mint a tanuló, s ez az oka annak, hogy néha maguk a jó tanítók is — amit azonban semmiképp sem lehet helyeselni — kénytelenek a szülők kívánságának engedve, nótákra fogni a gyermeket, ami nemcsak a gyermek zenei tudására, hanem a nevelésre is káros hatással van.

Amelyik gyermeknek kiváló tehetsége van énekekre vagy valamely hangszere, az természetesen egészen másképp fog haladni mint az, ki csak az egyszerű dilettantismussal, műkedveléssel tudja vagy akarja vinni. A tanításnak azonban ez utóbbinál épp oly alaposnak, pontosnak és lelkiismeretesnek kell lenni, mint amannál.

Attérek most arra, hogy mily zenei nevelést kaphjon a gyermek az iskolában. Első sorban ki kell mondani, hogy az iskolában az ének minden gyermekre nézve kötelező legyen, énekekre tanítani kell minden gyermeket. „Az énekekre,“ — mondja dr. Weismann, „A művészet az iskola szolgálatában“ cz. értekezésében — „mindenütt az iskolában, bármily foku is az, mint kötelező tárgyra kell tanítani mindenkit. Még oly tanulóknak sem szabadna magukat kivonniok alóla, kiknél a zenére való képesség oly csekélynek látszik, hogy azt hinné az ember, hogy sem hallásuk, sem hangjuk nincsen. A zenében való öröm veleszületett az emberi természettel, és kitaró gyakorlat, még a legtehetségtelenebbnek is hasznára lesz az életben. Az énekkutatást nem lehet elég korán kezdeni.“ Dr. Piew János ki a strassburgi lyceum tanára volt így szól:*) „Az énekkutatás célja legközelebb a zenei elemek elsajátításában és az egyszerű hangszerek hangjegyek után való gyakorlásában áll. Ebben minden tanuló vegyen részt, hacsak valami testi hiba miatt arra eleve nem alkalmatlan, vagy a hallás teljes hiánya következtében alkalmatlannak nem bizonyul.“

Nem akarok kiterjeszkedni arra, hogy a tanítónak a zeneoktatásnál hogyan kell eljárni, csak röviden említem meg, hogy nemcsak a technikára kell ügyelni, hanem a főszóval inkább arra fektetendő, hogy az illető darabot vagy dalt a tanulók kellően megértésük, felfogják és szépen előadják. Így fejlesztjük és kell fejleszteniük, az esztétikai érzéket. Természetes, hogy a hangjegyek tanítását és énekgyakorlatokat már az elemi iskolában kellene megkezdeni úgy, hogy a gyermek a népiskolát elvégezve a hangjegyek olvasásában — amelyek az énekekhez szükségesek — kellő jártassággal

*) Dr. Baumeister „Didaktik u. Methodik. Der Gesangunterricht.“

birjon, tisztában legyen a főbb ütemmel, a hangközökkel (intervallumokkal) és a leggyakrabban előforduló hangmódosító jelekkel (kereszt, bé) és könnyebb darabokat tudjon kótáról énekelni. Magától értetődik, hogy az első osztályban, a kezdőknél, a fő a hallás képzése, amit a tanító úgy ér el, hogy a gyermekekkel rövid egyszerű dalokat énekeltet melyeket hangszereken kísér, s csak lassanként ismerteti meg velük az elméleti dolgokat. Csak egy-két év után veheti elő ezeket behatódobban, s helyezhet súlyt arra, hogy a gyermekek a hangokat eltalálják, hogy kótáról tudjanak énekelni. Persze ehhez szükséges, hogy maga a tanító is tudjon énekelni, s ezért mondta Luther: „Ein Schulmeister muss singen können, sonst sehe ich ihn nicht an.“ (Egy tanítónak énekelni kell tudni, különben rá sem nézek.) Folyton szem előtt tartandó azonban, hogy a gyermeket ne fárasztjuk ki, tul ne hajtunk, mert ez a gyermek szervezetére káros lehet. Ha a gyermek ily módon kedvet kap a zenéhez, énekekhez, akkor később keresni fogja az alkalmat, hogy magát lehetőleg tovább képezze, mire lesz is elég alkalmat, hisz alig van nagyobb község hol dalkör ne volna, s ha nincs, az így előkészített ifjuság bizonyára azon lesz hogy alakítsunk. De lehetséges az még faluhelyen is, mert vannak falvak, hol buzgó tanító vezetése mellett, egy a templomban való éneklés céljából, mint a maguk szórakoztatására is, egyszerű földmivőlőkiből álló dalárdák találhatók.

A középiskolákban aztán az elemiben megkezdett tanítást folytatandó, kiegészítendő és a felsőbb osztályokban már röviden zene-történettel, összhangzattannal s a zeneszerzés tan főbb szabályaival lehetne megismertetni a tanulókat.

Az énektanítás azért ne álljon abból, hogy néhány kiválasztott gyermekkel betanulattunk egyes dalokat kótánélkül — bár a zenei emlékezet fejlesztése céljából ezt is gyakorolni kell — nem is az a célja, hogy hivatásos énekeseket neveljen az iskola, hanem, mint az előbb idézett dr. Piew mondja, az, hogy a tanulókat az énekek önállóvá tegye. Mindehhez természetesen rendszeres, következetes oktatás, türelem, ügybuzgóság és kitartás szükséges a tanító részéről.

Még kell még említeni, hogy a középiskolai tanulóknál áll be bizonyos korban a hang változása az u. n. mutatio, midőn a vékony gyermekhangból férfihang lesz. Ezen időben a tanuló az éneklés alul okvetlenül fel kell menteni, sőt attól eltiltani. Először, mert úgy sem tud énekelni, hisz a közönséges beszéd alkalmával is minduntalan, mint mondani szokták, megbicsaklik a hangja, másodsor meg megtörténik az, hogy az erőletett énekléssel hangját tönkre teszi. Az ily tanulókat tehát az elméletre, de éneklésre nem szabad fogni.

Hallottuk, hogy éneke minden gyermeket kell tanítani az iskolában, hacsak valami testi hiba, vagy a hallás teljes hiánya arra alkalmatlanná nem teszi. Ez szükséges azért, mert az énekek a test egyes szerveinek fejlesztésére nagy hatása van. Erősebbé teszi a hangszálakat, szélesíti a mellét, megakadályozza a tüdőcsucok odanövését, s egy német orvos különösen hatásos eszközként mondja a hátának aránytalan fejlődése ellen a leányoknál. „Az ének — így szól Jean Paul „Levana“ cz munkájában — helyettesíti a kiabálást, melyet az orvosok mint tüdőgyakorlatot és első beszéd-fegyvergyakorlatot annyira dicsérnek.“ Teljesen alaptalan tehát azok félelme, kik a korai énektanítást a szervezetre károsnak tartják, de mint már előbb is ismételt hangszóval, okkal-móddal kell annak történnie. Az énekkóra alatt nevezetesen 15 percnél továbbsemmiesetre sem énekeltesünk a kisebb gyermekekkel s utána 10 vagy 15 pernyi szünetet tartunk. Így nem fordul majd elő, hogy a gyermekek annyira elfáradnak, hogy képtelenek tovább énekelni. A középiskolákban még arra is kell tekintettel lennünk, hogy fárasztóbb, az eszt megerőltető, vagy már megelőző több tanóra, különösen pedig tornaóra után semmiesetre sem legyen az énekkóra valamint kevéssel ebed előtt, vagy után szintén ne énekeltesünk.

Az énekek az iskolában való kötelező tanítása mellett, az előadottakon kívül szól még a zenének az ember erkölcsére való nagy hatása, amit már a régiak is felismertek.

Ki ne ismerné a regét Orpheusról, kinek bűvös éneke a héthuroz lant kísérete mellett magas sziklákat és fákat vont maga után, ragadozó állatokat megfosztott vadsguktól, zivatarokat és viharokat fékezett meg. Ismeretes Arion története is, kit a kinéseire sóvárgó hajósok meg akartak ölni, de megengedték neki, hogy utoljára még játszhatik lantján. De hogy a dal meg ne lágyítsa szívüket s gonosz szándékuktól el ne térítse őket, betömték fulüket. Mikor a csodás hatású hangok megszólaltak, felmerült egy delfin a habokból, hátára vette Ariont és megszabadította a gyilkosok kezéből. Ezen regék tulajdonképen azt akarják feltüntetni, hogy mily reudkivüli hatással volt a dalnokok éneke az emberek erkölcsének szelidítésére és nemesítésére.

Pythagoras a szenvedélyek fékezésére és a kedélyeknek Istennel és az erényvel szent összhangba való egyesítésére nagy hatást tulajdonított a zenének és arra is használta, hogy a test és a szellem, a külső és belső közt való teljes harmoniát megvalósítsa. De természetesen nem a léha, ábrándos, érzékizgató zenének, hanem csak a komoly, a szívet felemelő békés és kellemes tevékenységre hangoló zenének tulajdonítottak a görögök ily hatást. Sőt Plátó határozottan kizárta a siránkozó dallamokat, melyek által észrevétlenül lopózik be az ember lelkébe a tunyaság és puhaság. Épp ezért ítélték el a görögök a fuvolat is, mint amely inkább az érzékekre hat és romlottá tesz, míg a lyra, a lant, a bölcsesség és erkölcs alapja.

A zene hatalmáról Plátó az „Állam“ban azt mondja, „hogy mérték és összhang megtalálják utjokat a lélek rejtekébe és erősen belevésődnek, kellemet víven magukkal és kellemmel ruházzván fel azt, aki jól nevelt; és hogy aki ekként, amint illő nevelkedett, legélesebben fogja észrevenni, mi rut és hibás a természetben és művészetben s jogos méltatlansággal felelt, csak a szépet fogja dicsérni s örömet szívbe fogadni és és vele élve, maga is jóvá és nemessé fog válni — de a rutat gáncsolni és gyűlölni fogja már ifjuságában, mielőtt még megértetné a dolog észszerűségét; míg ha az észkorat is eléri, üdvözölni fogja mint jobarártját, akihez nevelése már régtől fogva csatolta.“**)

Igy aztán nagyon természetes, hogy a görögök fiaikat gondos zenei nevelésben részesítették, mint amely alapja a józan erkölcsnek és az igazi szellemi művelődésnek s alyt mondottak, „hogy egy görög ifju folytonos gyakorlattal erősebbé vált volna a bikánál és bölcsőbb minden tudós egyiptomi papnál; polgárait fél vállalt, megvetéssel tekintettek volna reá mégis, ha nem volt volna birtokában annak, amit egyedül a zenei és gymnastikai gyakorlat adhat vala meg, — az arányosság és kellem érzetének.“**)

A zenét tehát a görögök lényeges nevelési eszköznek tekintették, mely szabályozza és fékezi az ember érzelmeit és indulatait, ügyessé tesz és a szabadidő okos és tisztességes eltöltésére szolgál.

A rómaiak közül Seneca kiváló helyet biztosít a zenének a tantár yak közt, mert az a lélekbe szelid érzelmekeket lehel. — Quintilianus is követeli a zene tudását, mint oly eszközt, mely áldásos hatással van a művelődésre. De nem a puha, szemérmetlen zenét érti, hanem azt, mely a hősök tetteit dicsóíti és a lelkesedés felkeltésére, a szenvedélyek lecsillapítására leginkább alkalmas. — Cicero „A törvények“ cz. művében azt mondja: „Én teljesen egyetérték Plátóval, hogy semminek sincs oly könnyen hatása érő és érzékeny lelkekre, mint a zene különféle hangjainak és alig lehet megmondani, mily hatalmas van ellenkező irányokban. Mert felélenki épp úgy az álmosakat, mint ahogy lecsendesíti a felizga-

***) L. O. Birowning „A nevelés elméletének története.“

tottakat; épp úgy önt békét a lelkekbe, mint ahogy feszülést kölesönöz nekik." — Manlius Anicius Severinus Boethius, a klasszikus képzettségére nézve „utolsó római”, a neves bölcsész (körülb. 480 — 525) azt mondja: „A zene természetből fogva van velünk összekötve és épp úgy képes az erkölcsöket megnemesíteni, mint megrontani.” Ebből kiindulva teljesen osztja Plátó ama felfogását, hogy az államnak nagy figyelmet kell fordítani arra, hogy a zene a szigorú erkölcsnek megfelelően, hogy egyszerű, férfias és ne asszonyos, vad, vagy ingatag legyen.

(Folyt. köv.)

H i r o k

— **Járasi értekezlet.** A vármegyei részleges tisztújítás tárgyában járásunk megyebizottsági tagjai f. hó 3. án a Koronában népes értekezletet tartottak, mely a következő határozatot hozta: „Tekintve miként az üresedésben levő alispáni szekre az egyedüli pályázó Sárközy Béla kaposvári főszolgabíró, az ő megválasztását a járás bizottsági tagjai egyhangúlag fogják támogatni. Az üresedésben levő és a megüresedő főbírói állások betöltése tárgyában egyhangú megállapodással kimondja az értekezlet, hogy azok bármelyikére, úgy hosszú szolgálati ideje, szerzett érdemeinél fogva első sorban Bóné Kálmán csurgói tb. főszolgabíró jelöltségét fogja támogatni. Azon főbírói állások betöltése tárgyában, melyekre Bóné Kálmán tb. főszolgabíró pályázni nem fog, az értekezlet most érdemleges határozatot nem hoz, hanem erre nézve kimondja hogy f. hó 31-én délután 3 órakor Kaposvárott az Erzsébet szállóban tartandó járási értekezleten fog határozni, melyre a járási megye bizottsági tagok tisztelettel meghívotnak. A jegyzőkönyv bezárattott azzal, hogy ez kinyomatni és az összes bizottsági tagoknak megküldetni fog. Báró Inkey Pál elnök Dr. Hochreiter Kornél jegyző: A jegyzőkönyv hitelesül Jünker Gusztáv, Dr. Ehn Kálmán.”

— **Áthelyezés.** A heten Decleva Rezső közigazgatási gyakornokot Kaposvárra helyezték át, ahol a központban ideiglenesen a IV. aljegyzőt fogja helyettesíteni. Helyébe a csurgói főszolgabírói hivatalhoz Dr. Kiss Emil közigazgatási joggyakornokot nevezték ki, aki a hét elején már el is foglalta állását.

— **Jelölés Lengyelotiban.** A f. hó 3. - án Lengyelotiban tartott járási értekezlet az üresedésbe jövő kaposvári főszolgabírói állásra Plachner Sandort, a lengyelotói főbírói állásra Dr. Svastics Nandort s a marcali főszolgabírói állásra Brodszky Lajost jelölte.

— **Szabad Lyceum.** Értesítés. Folyó hó 10-én, vasárnap délután pontban 4 órakor Felolvasás lesz a gymnasium nagytermében. Felolvasást tart Mihalik Lajos: „A vakok lelki világából.” címmel. Tagok belépti díjat nem fizetnek. Nem tagok számára a belépti díj 20 fillér.

— **Műkedvelői előadás.** A Csurgói Iparos-és Kereskedő Ifjúság Önképzőköre február elején műkedvelői előadást rendez a Kóna vendéglő nagytermében. Gárdonyi Géának a Bor című nagysi-

kerű darabját adják elő, melyet még a csurgói színpadon sem műkedvelők, sem színtársulatok nem adtak elő.

— **Szomoru farsangra** van az idén kilátásunk. Már a beköszöntő is olyan hideg volt, semmi nyoma a vigasságnak, mely Carnevalt fogadni szokta. A látóhatárt homály fedi, de előre is lehet tudni, hogy az obligát gymnasiumi-és képezdei koncerten kívül semmiféle multság nem lesz a farsangban. Bár örvendetesen konstatáljuk a rémséges szolidaritást, mégis furcsa a mi sorunk. Egész évben ki sem jött a közönség a sok mulatságból s most, mikor itt a mulatozás tulajdonképeni ideje, minden csendes, méla és lehangolt. Még csak korecsolyázni sem lehet, pedig e öre örültünk az új jégpályának s a hatalmas pavillon elhagyatva áll magában... Kár, kár -- éneklő búsan, lombhagyta júharról a holló...

— **Szegény gyermekek felruházása.** Egyik szorgalmas olvasónk küldte be hozzánk az alábbi sorokat: „Szép és lélekemelő ünnepélynek volt színhelye mult év decz. hó 23-án délután a róm. kath. templom. Ugyanis főt. Szijártó Károly esperes-plebános ur e napon nagy örömet szerzett a szegény iskolás gyermekeknek. Diszes karácsonyfát állított fel saját kezűleg templomában, mely csak úgy roskadt a kis Jezuska ajándékai alatt. Igen szép szívet lelkét mélyen megható s elragadó beszédben vázolta a kis Jezuska eljövételét. Tanulságos beszédének befejezése után kiosztotta kis Jezuska us ajándékát. Husz fiugyermek kapott jó meleg télikabátot. Husz leány kapott jó meleg téli kendőt; kilenc leány egy-egy öltönynek való kelmét és husz gyermek egy-egy pár téli csizmát; összesen tehát 69 gyermeket öltöztetett fel s ugyanannyi szegény szülőnek könnyítette meg karácsonyi gondjait. De a felnöttekről sem felejtkezett meg, Ajándék nélkül senki sem távozott a templomból. Minden jelenlevő kapott egy vallásos füzetkét és boldogult Erzsébet ki ályné és X. Pius szentséges Atyánknak egy-egy művészies kivitelű kepet. Hogy mily nagy volt az öröm, azt csak mi láttuk, kik a háttérből néztük a jelenlevők örömkönyeit. Nem akarom szeretett lelképásztorunk szerénységét sérteni, mert tudom, hogy Ő feltűnni sohasem vágyik s titokban cselekszi megszámlálhatatlan jótéményeit, de ezzel Önmagunknak tartozom, hogy eme jótétét a nyilvánosság elé hozzam s a szegény gyermekek és szülők nevében mondjak Főt. Szijártó Károly esp. plebános urnak köszönetet nemes cselekedeteért. A jó Isten áldja meg hosszú élettel, hogy még igen sok szegény gyermeket öltöztethessen fel! — Egy jelen volt!”

— **Elégett kereskedés.** Dombóváron Kacsóvics János kereskedő üzlete, mely a legnagyobb volt Dombóváron, teljesen elégett és az üzlettel szomszédos lakás is a tűz martaléka lett. A tűz egy eldobott gyufától eredt, mely a lakásba vezető szönyeget és a közelben levő petroliumot lángra lobbantotta.

— **Rendlet a cégtáblákról** A vagyonbukott kereskedők a cégtáblákon a nagyjelentőségű „né” vagy „utóda” szócikat rendszeresen úgy alkalmazzák, hogy azokat látszó

nélkül észrevenni nem igen lehet. A kereskedelmi miniszteriumban az a vélemény, hogy ebből végzetes félreértések származhatnak és ezért utasítja az iparhatóságot, hogy az ilyen cégtáblákat meg ne tűrje és azon kereskedők ellen, akik ilyen cégtáblák mögé rejtik a vagyonbukottságot, az 1884 évi XVII tc. 175 §-át szigorúan alkalmazzák.

— **Községi bírák és előjárók** előjegyzési naplója cím alatt Földes Lajos volt berzencei körjegyző, jelenleg kaposvári pénzügyigazgatósági számtiszt igen hasznos munkát irt, melyben naptárszerűen minden napra befooglaltatnak a községi bírák és előjárók tennivalóira vonatkozó rendelkezések. A községi előjárók részére a házaspótló és nélkülözhetetlen munka 3 koronáért kapható a szerzőnél Kaposvárott.

— **Negyedszázados napilap.** A Pesti Hírlap 1903 december havában érte meg alapítása 25-ik évfordulóját. Ez idő alatt sok lapot látott születni és meghalni, míg ő maga diadalmasan haladt előre, a törhetetlen és megalkuvást nem ismerő szabadság, demokratikus világnézet és független meggyőződés zászlójával. Így lett Magyarország manapság kétségbevonhatatlan legelterjedtebb lapjává. Ezt a nagy sikert főleg az magyarázza meg, hogy a Pesti Hírlap minden párttól független, s mint ilyen szókimondó, bátor ellenőre kormányának, pártoknak hatóságoknak, politikai és társadalmi köröknek. Tartalma leggazdagabb. Naponta 32—40 oldal terjedelemben jelenik meg, tehát jóformán kétszer annyit ad olvasóinknak, mint a többi napilap, s ez a tartalom változatosan változatos, elsőrendű politikai és szépirodalmi írások tollából. Főmunkatársai: Toth Béla, Gárdonyi Géza, Kotor Tamás, Murai Károly, Bede Jób, Heltai Jenő (Elta), Szemere Attila, b. Jósika Kálmán, Kézdi-Kovács László s a tárca-írók és írók egész sora. A Pesti Hírlap az új évtől kezdve egyszerre két regényt közöl: eredetit Kábor Tamástól és egy szenzációs külföldi regényt. Minden előfizető díjtalanul és bérmentve kapja meg a Pesti Hírlap nagy képes naptárát, melnek az az előnye minden más ajándék-könyv felett, hogy egész éven át hasznát lehet venni. Szóval nem hiába a legkedveltebb, mert igazán a legtrókételessében szerkesztett lap ma a Pesti Hírlap s az ára mégis csak 7 korona negyedevre, 2 kor. 40 fillér egy óra. Kiadóhivatala: Budapest, V., Váci-körút 78. szám.

— **Szájpadlás nélküli műfogak** feleslegessé teszik az inylemez használatát, A szájból kivenni nem kell nem is lehet. Egy óra alatt tökéletesen lehet vele beszélni és rágni. 10 évi jótálás Baina J. egyedüli specialista a szájpadlás nélküli műfogak készítésében, Budapest, Kerepesi út 26 szám. Vidékiek megvárhatják.

A SZERKESZTŐ POSTÁJA.

ösv. K. Sz. M. I. Csurgó. — Amint látja, kívánságát teljesítettük. Remélhetőleg a jövőben is szorgalmas olvasónk marad Nagysád, jeleül annak, hogy fáradozásunk mégsem teljesen hiabavaló.

Al. ászürke. — Pegazusod igazán kedves kis állat, dícséretet érdemel. Nem makrancoskodott utközből? Hogy szerencsésen haza érkezéti abban nem kételkedem. De hogy otthon is csengő rimű verses köszöntő várt reád, azt bejós elképzelni. Egyébként pedig jó volt a tyukleves? A viszontlátásra!

K. Gizella. — Nagysád figyelmünkbe ajánlja a beküldött „dramai költeményt.” Nos hát mi figyelme en átolvastuk s örvendetesen tapasztaltuk, hogy vannak még naiv lelkek a földtekén. A vers nem annyira „költemény,” mint inkább nagyon is prózai való, 6—7—8 centiméter hosszú sorokban leírva. Abban pedig semmi „dramait” sem találtunk, hogy Nagysád elesett a jégen, de más baja nem történt, mit az, hogy szerelmes lett abba a fiatalemberbe, aki felségítette. Versét nem közölhetjük, de eredményét szívesen közreadjuk — Hymen rovatunkban, a mely már ugyis oly régóta türes.

Olvasónó — Hogy Kátsa mostanában miért hallgat, annak nagyon egyszerű oka van. Azt tartja ő is, hogy hallgatni arany.

Mozgófenykepek a jégről — Még korai a cikk, várjuk be a haute saíont, akkor több az anyag. De több is lesz a panasz Önre.

Házamat szabad kézből

ELADOM.

Bőveb értesítést nyujt
Pécsek János háztulaj-
donos

459 szám v 1903

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881 év LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel köz-
hírré teszi, hogy a Budapesti kir. törvény-
széknek 1903 évi 102 885 számú végzése kö-
vetkeztében dr. Schnitzer Jakab ügyvéd ál-
tal képviselt Breitner testvérek javára Káuf-
mán I. S. ellen 273 k, 75 f. s járuléka
erejéig 1903 évi július hó 9-én fogatosi-
tott biztosítási végrehajtás után lefoglalt és
940 kor-ra becsült következő ingóságok u.
m. takarmány, két ló, egy gőzgép nyilvános
árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Csurgói kir. járás-
bíróság 1903. évi V 3032 számú végzése
folytán 273 kor. 75 fill. tőkekövetelés enek
1903 évi április hó 25 napjától járó 6 0/0
kamatai 13 0/0 váltodij és eddig összesen
190 kor 76 fillben bíróság már megállapított
költségek erejéig Berzencén leendő eszköz-
lésére

1904 évi január hó 30-án d. e. 9 órája.

határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szán-
dekozók oly megjegyzéssel hivatnak meg
hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX.
tc. 107 s 108. §-a értelmében készpénzfizet-
és mellett a legtöbbet ígérőnek szükség-
setén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingőságo-
kat mások is le és felülfoglaltattak és
azokra kielégítési jogot nyertek volna jelen
árverés az 1881 évi LX. tc. 120 §. értelmé-
ben ezek javára is erendeltetik.

Kelt Csurgón 1904 évi január hó 6-án
FONYÓ ISTVÁN kir. bir. végreható.

5682 tkv. 1903 és 142. tk. 904. sz,

Hirdetmény.

Gyékényos és Zákány községek tkvei
a m. kir. Igazügyminiszter 1537/I. 902 és
42047/1. I. M. 903 sz. rendeletei következté-
ben részben átalakítatnak és ezzel egyide-
jűleg midazon ingatlanokra nézve, a me-
lyekre az 1886. XXIX. az 1889 XXXVIII és
az 1891. XVI. tcikkel a tényleges birtokos-
ok tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az
1892 XXIX. tcikben szabályozott eljárás, a
tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolato-
san fogatosítottatik.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése
és a helyszíni eljárás Zákány községben
1904 évi február 22-ikén és a következő
napokban, ez eljárásnak ehelyütt leendő be-
fejezése után pedig haladéktalanul és folyta-
tólag Gyékényos községben fog meg-
kezdődni.

Ennélfogva feihivatnak:

1 az összes érdekeltek hogy a bitele-
sítési tárgyaláson személyesen vagy megha-
talmazott által jelenjenek meg és az új tkvi
tervezet ellen netáni észrevételeiket annál
bizonyosabban adják elő mert a régi tkvi
vé leges átalakítása után a téves átvezetés-
ből eredhető kifogásokat jó hizsemű harmadik
személyek irányában többé nem érve-
nyesithetik.

2 mindazok kik a tkvekben előforduló
bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést

kivánnak tenni hogy a tkvi hatóság kikül-
döttje előtt a kitzöt határnapon kezdődő
eljárás folyama alalatt jelenjenek meg és az
előterjesztéseket igazoló okiratokat mutassák
fel.

3 mindazok kik valamely ingatlanhoz
tulajdonjogot de tkvi bekebelezésre alkalmas
okirataik nincsenek hogy az átírásra az 1886.
évi XXIX. tcz. 15-18 és az 1889. évi
XXXVIII. tcz. 5. 6. 7. és 9 §§. értelmében
szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak
és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igaz-
olják avagy oda hassanak hogy az átruházó
tkvi tulajdonos az átruházás létre jöttét a
kiküldött előtt szóval ismerje el és a tjjog
bekebelezésre engedélyét nyilvánítsa mert
különbön jogaikat ezen az u'on nem érve-
nyesithetik és a bélyeg és illeték elengedési
kedvezménytől is elesnek; és

4 azok kiknek javára tényleg már
megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog
vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánköny-
vileg bejegyezve ugyszintén az ily bejegyzé-
sekkel terhelt ingatlan tulajdonosai, — hogy
a bejegyzett jognak törliét kérelmeznek il-
letve hogy törliési engedély nyilvánítása vé-
gett a kiküldött előtt jelenjenek meg mert
elenesetben a bélyeg mentesség kedvezménytől
elesnek.

Csurgón. 1903 évi December 12-én.
A kir. jbg mint tkv hatóságnál.

CSILLAG
kir. albiró.

5747 tkv 1903 szam.

Hirdetmény.

Sand község közegeelőjének és erdejének
arányosítása és a szőlőhegy hivatásával egész
határának új felmérése és rendezése, vala-
mint a 20326/I. M. 890. sz. rendelet értel-
mében közegeelője egy részének egyénekenként
történt fölössztása és telekkönyvezése követ-
keztében szükségessé vált a község egész
határa s összes telekkönyveire és térképeire
kiterjedő átalakítás munkálata a 24366/I. M.
893 sz. és a 2579/I. M. 869 sz. rendeletben
szabályozott eljárás mellett teljesen befejez-
tetett, s ennek során a község egész hatá-
ráról ujonan készült s új hrszámokkal ellá-
tott térképek alapján a rjkvekben volt régi
birtok állás a tényleges birtoklásnak megfe-
lelően átváltozott s ezzel egyidejűleg azokra
az ingatlanokra nézve nézve a melyekre az
1886 évi 29 tcz. az 1889 évi 38 tcz. és az
1891. évi 16 tcz. a tényleges birtokos tulaj-
donjogának bejegyzését rendelik, az 1892 évi
29 tcz.-ben szabályozott eljárás a tkvi
bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan
fogatosított.

Ezt a csurgói kir. jbiróság mint tkv
hatóság azzal a felhívással teszi közzé, hogy
mindazok kik az 1886 évi 29 tcz. 15 és 17.
§. alapján, ideértve e §-oknak az 1889. évi
38 tcz. 5 és 6 §-aiban s az 1891 évi 16.
tcz. 15. §-ának alpontjában foglat kiegészíté-
seit is, valamint az 1889 évi 38 tcz. 7. §.
és az 1891 évi 16 tcz. 15. §. b. pontja alap-
ján teljesített bejegyzések vagy az 1886
évi 29 tcz. 22. §. alapján történt törlések
érvenytelenségét kimutathatják, e végből
törliési keresetöket hat hónap alatt, vagyis
1904 évi Július hó 15-ik napjálg bezárol-
lag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be
mert ennek a meg nem hosszabbitható záros
határidőnek eltelte után indított törliési ke-
reset annak harmadik szemelynek a ki idő-
közben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hát-
ranyára nem szolgálhat.

2, Hogy mindazok, a kik az 1886 évi
29 tcz. 16 és 18 §-ának esetekben, ide értve
az utóbbi §-ának az 1889 évi 38 tcz. 5 és
6 §-aiban foglat kiegészítéseit is, a tényle-
ges birtokos tulajdonjogának bejegyzése el-
lenében elent monással élni kívánnak, irás-
beli ellentmondásukat hat hónap alatt va-
gyis az 1904 évi Július hó 15-ik napjálg
bezárolag a tkvi hatósághoz nyujtsák be,
mert ennek a meg nem hosszabbitható zá-
ros határidőnek eltelte után, ellentmondá-
sok többé figyelembe vétetni nem fog.

3, Hogy mindazok a kik a tkvi átalá-
kítás tárgyában tett, intézkedések által nem
különbön azok, a kik az 1 és 2 pontban
közülrt eseteken kívül az 1892 évi 29 tcz
szerinti eljárás és az annak folyamán tör-
tént bejegyzések által előbb nyert nyilván-
könyvi jogaikat bármely irányban sértve
vélik-ide értve azokat is, a kik a jogarányá-
nak az 1889. évi 38 tcz. 16. §. alapján
történt bejegyzését sérelmesnek találják, e
tekintetben felszólításukat tartalmazó ér-
vényünet a tkvi hatósághoz hat hónap alatt
vagyis 1904 évi Július hó 15-ik napjálg
nyujtsák be mert ennek ameg nem hos-
szabbithatható záros határidőnek elmulta
után az átalakításkor közbejött téves beve-
zetesből származó bármely nemü igényeket
johiszemű harmadik szemelyek irányában
nem érvényesithetnek az említett bejgyzése-
ket pedjg csak a törvény rendes útján és
csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat
szerzet harmadik személek jogainak sérelme
nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek
a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti ok-
iratokat adtak át - amennyiben azokhoz
másolatokat is csatoltak-vagy ilyeneket
pótlólag benyujtanak az eredetieket a tkvi
hatóságnál átvehetik.

Csurgón 1903 évi December 7-én.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

CSILLAG kir. albiró.

Gumi-sárcipők

(kalocsni)

vizmentés gumi hócipők meleg teveszór bé-
léssel, férfiak nők és gyermekek részére;
teljesen vizmetes gumi vadász-csizmák fér-
fiak részére legjobbnak bizonyult minőség-
ben, eredeti orosz gyártmány, a szt.-Péter-
vári gumicipőgyár gyártmánya.

KORCSOLYAK: Halifax, Jackson Haines, Gazella
és Columbus.

Legjutányosabb árban kapható

Schottola Ernő

Budapest, IV. Andrassy-ut 2 sz.

Árjegyzékkel
ingyen és bérmentve szolgálók

Nyomatott Vágó Gyula könyvnyomdájában Csurgón 1903